

Nr 23.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning om ändrad lydelse av 5 §, 25 § 2 mom., 32 § 1 mom. samt 35 § i förordningen den 7 augusti 1907 angående tillverkning och beskattning av maltdrycker; given Stockholms slott den 7 januari 1920.

Under åberopande av härvid fogade utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härigenom föreslå riksdagen antaga bilagda förslag till förordning om ändrad lydelse av 5 §, 25 § 2 mom., 32 § 1 mom. samt 35 § i förordningen den 7 augusti 1907 angående tillverkning och beskattning av maltdrycker.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott.

GUSTAF.

F. V. Thorsson.

Förslag

till

Förordning

om ändrad lydelse av 5 §, 25 § 2 mom., 32 § 1 mom. samt 35 § i förordningen den 7 augusti 1907 angående tillverkning och beskattning av maltdrycker.

Härigenom förordnas, att 5 §, 25 § 2 mom., 32 § 1 mom. samt 35 § i förordningen den 7 augusti 1907 angående tillverkning och beskattning av maltdrycker skola erhålla följande ändrade lydelse:

5 §.

Skatt skall erläggas med minst åtta kronor i medeltal för varje helgfritt dygn av den tid, under vilken malkrossning på grund av tillståndsbevis må äga rum.

25 §.

2. Kontrollör erhåller under tjänstgöringstiden av staten dagarvode, som av kontrollstyrelsen bestämmes; dock må detta arvode ej utgå med högre belopp än fem kronor för tillsyn å ett skattepliktigt bryggeri och en krona 50 öre för varje ytterligare bryggeri, över vilket han har tillsyn.

32 §.

1. Före den femtonde dagen i månaden efter utgången av varje kvartal skall tillverkaren till Kungl. Maj:ts befallningshavande avlämna ett av vederbörande kontrolltjänsteman bestyrkt utdrag av bryggjournalen, upptagande vikten av det malt, som under kvartalet avverkats, och samtidigt härmed såsom bidrag till kostnaden för kontroll vid bryggeriet inbetala

ett belopp, motsvarande femtio öre för varje helgfritt dygn av den tid, varunder tillståndsbevis vid bryggeriet under kvartalet varit gällande. Uppgår maltavverkningen under omförmälda tid i medeltal till mera än sextio kilogram malt för varje helgfritt dygn, skall tillverkaren dessutom erlægga ett halvt öre för varje kilogram av den maltmängd, varmed avverkningen överstiger en efter sextio kilogram om dygnet beräknad avverkning.

35 §.

Tillsyningsman vid skattefritt bryggeri, som ej samtidigt tjänstgör såsom kontrollör, erhåller av statsmedel den ersättning, som av kontrollstyrelsen bestämmes; dock må denna ersättning ej utan Kungl. Maj:ts tillstånd utgå med högre belopp än en krona för dag för varje dylikt bryggeri.

Denna förordning träder i kraft den 1 oktober 1920.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 7 januari
1920.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
Statsråden: PETERSSON,
PETRÉN,
NILSON,
LÖFGREN,
friherre PALMSTIERNA,
UNDÉN,
THORSSON,
HOLMQUIST,
OLSSON.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Thorsson, anförde här-
efter följande:

Med skrivelse den 21 maj 1919 har kontrollstyrelsen till Kungl.
Maj:t överlämnat förslag till ändrad lydelse av 5 §, 25 § 2 mom., 32 §
1 mom. samt 35 § i förordningen den 7 augusti 1907 angående till-
verkning och beskattning av maltdrycker. De sålunda föreslagna författ-
ningsändringarna avse viss höjning av arvodena till kontrollörerna och
tillsyningsmännen vid maltdryckstillverkningen ävensom av tillverknings-
skatten vid de skattepliktiga bryggerierna samt det bidrag till kostna-
derna för kontrollen vid de skattefria bryggerierna, vilket det åligger
tillverkarne att lämna.

I omförmälda skrivelsen lämnar kontrollstyrelsen till en början följande redogörelse för tidigare och nu gällande bestämmelser rörande arvodena till kontrollörer och tillsyningsmän:

Kontrollstyrelsen.
Tidigare och nu gällande bestämmelser rörande kontrolltjänstemännens arvoden.

»Då genom förordningen den 17 juni 1903 (n:r 64) angående tillverkning och beskattning av maltdrycker skyldighet inträdde för tillverkare att erlägga skatt för använt malt, anordnades den för tillsyn å förordningens efterlevnad nödvändiggjorda lokala kontrollen så, att densamma vid skattepliktiga bryggerier utövades av kontrollörer. Under tjänstgöringstiden erhöll kontrollören av staten enligt 25 § dagarvode med 3 kronor för tillsyn å skattepliktigt bryggeri. Ut i maltdrycksförordningen var emellertid även förutsatt det fall, att åt där omförmäld kontrollör kunde vara anförtrodd tillsynen vid mer än ett skattepliktigt bryggeri. Vid sålunda förenad tjänstgöring ägde kontrollören uppbara icke dubbelt arvode utan endast ett enligt vissa grunder förhöjt arvode (t. ex. för tillsyn å två skattepliktiga bryggerier uppbar kontrollören ett tilläggsarvode av 1 krona). Arvodets storlek var till beloppet fixt bestämt i förordningen men hade redan av kommittén för förnyad utredning av frågan om lämpligaste sättet för anordnande av en maltdrycksbeskattning i betänkande den 15 oktober 1902 (sid. 76) betecknats såsom lågt. Orsaken till att arvodet icke föreslogs högre var förutom den lindrigare tjänstgöring, som skulle åligga bryggerikontrollör i jämförelse med brännerikontrollör, den omständigheten att samtliga ölbryggerierna voro belägna å mera befolkade orter och det därigenom icke behövde möta någon svårighet att till kontrollör erhålla en person, boende å den ort, där bryggeriet var beläget. För den händelse dock att någon till kontrollör lämplig person, som vore villig åtaga sig dylikt uppdrag, icke funnes i bryggeriets närhet, och således såsom kontrollör måste anlitas person från annan ort, skulle Kungl. Maj:ts befallningshavande äga att efter vederbörande överkontrollörs hörande antingen höja arvodet till högst 5 kronor om dagen eller ock, om bryggeriet vore så avsådes beläget, att tillfälle ej funnes för kontrollör att i dess närhet skaffa sig bostad, ålägga tillverkaren att mot ersättning av statsmedel lämna kontrollören bostad och kost.

På grund av en motion vid 1906 års riksdag om avlåtande av en skrivelse till Kungl. Maj:tt med begäran om revision av då gällande bestämmelser rörande kontrollen vid såväl malt- som även socker- och brännvinstillverkningen anförde riksdagen i skrivelse den 12 maj 1906 (n:r 132), bland annat, att enligt gällande praxis överkontrollörerna kunde betraktas såsom anställda för kontroll över tillverkningsavgifterna i allmänhet, varemot särskilda lägre kontrolltjänstemän funnes för var och en av brännvins-, socker- och maltdryckstillverkningarna. I maltdryckstillverkningsförordningen vore emellertid förutsatt det fall, att åt där omförmäld kontrollör kunde vara anförtrodd tillsynen vare sig vid mer än ett skattepliktigt bryggeri eller ock vid brännvinsbränneri och skattepliktigt bryggeri, liksom ock i brännvinstillverkningsförordningen att kontrollör kunde utöva tillsyn å två brännerier. Vid sålunda förenad tjänstgöring ägde kontrollör att uppbara icke dubbelt utan endast ett enligt vissa angivna grunder förhöjt arvode. En dylik anordning av kontrollen vore, därest den bleve i vidsträcktare mån tilläpplad, naturligen ägnad att medföra besparing i statens kontrollkostnader. Enligt vad riksdagen inhämtat, hade emellertid dittills endast undantagsvis sådan

förening av kontrollörstjänster ifrågakommit. På vad sätt större enhetlighet och besparing med avseende å kontrollen över de särskild beskattning underkastade tillverkningarna skulle kunna vinnas, kunde givetvis icke avgöras utan föregående undersökning, med beaktande därvid av lokala, kontrolltekniska och andra på frågan inverkan förhållanden. Särskilt med hänsyn till de betydande belopp, vartill kostnaden för denna kontroll årligen uppginge, syntes det riksdagen vara av vikt, att närmare utredning härom bleve verkställd.

Då jämväl med den dåvarande organisationen av kontrollen bristande enhetlighet i vissa avseenden syntes råda inom kontrollväsendet, hemställde därför riksdagen, att Kungl. Maj:t täcktes utarbета och för riksdagen framlägga förslag till förändrade bestämmelser rörande kontrollen vid maltdrycks-, brännvins- och sockertillverkningen i syfte att, med bibehållande av nödig effektivitet, åstadkomma större enhetlighet i kontrollens organisation och minskade kostnader.

Sedan de i anledning av riksdagens berörda skrivelse tillsatta sakkunnige avgivit förslag samt riksdagen efter nädig proposition godkänt förslag om, blanda annat, en ny maltskatteförordning, utfärdades den 7 augusti 1907 en ny förordning om tillverkning och beskattning av maltdrycker.

Genom den nya, ännu gällande förordningen, 25 §, jämförd med förordningen den 11 oktober 1907 angående tillverkning av brännvin, 19 och 20 §§, skedde en omdaning av den lokala kontrollens anordnande. Enligt den nya organisationen indelades riket i smärre distrikt och för vart och ett av dessa utsågs en kontrollör, vilken skulle utöva tillsynen över samtliga inom distriktet befintliga brännvinsbrännerier samt bryggerier. Olikheten i tjänstgöringsdistriktens storlek och den därav följande olikheten i kontrollörernas arbete hade emellertid gjort det omöjligt att fortfarande hava kontrollörernas arvoden i vederbörande tillverkningsförordningar fastställda till fixa belopp. Därför utgår nu arvodesersättningen i direkt förhållande till det arbete, kontrollen inom tjänstgöringsdistriktet kräver. På det att anordningen ur denna synpunkt samt i enlighet med av riksdagen givna direktiv rörande minskning i kontrollkostnaderna skulle medföra avsett resultat, ävensom för erhållande av likformighet i avlöningsförhållandena inom landets olika delar, överlämnades såväl distriktsindelningen som bestämmandet av kontrollörernas arvode inom gränser, som bestämdes av riksdagen, åt den centrala kontrollmyndigheten. Det dagarvode, som sålunda bestämdes av riksdagen, utgjorde högst 3 kronor för tillsyn å ett skattepliktigt bryggeri och högst 1 krona för varje ytterligare sådant, varöver tillsyn övades. Avsikten med detta rörliga arvode framhölls också tydligt i propositionen till 1907 års riksdag nr 80, där det å sid. 30 heter: »Däri genom att i 25 § kontrollörsarvodet föreslagits skola utgå med högst 3 kronor om dagen har möjlighet beretts att nedbringa kostnaderna för kontrollen över de skattepliktiga bryggerierna». Såsom en följd därav utslöts jämväl bestämmelsen i 1903 års förordning, att kontrollör under vissa förhållanden kunde erhålla ett tilläggsarvode med 2 kronor om dagen.

I enlighet med den befogenhet, som genom 1907 års maltskatteförordning, 25 § 2 mom., givits den centrala kontrollmyndigheten, tillkännagav denna, till åttlydnad av de givna direktiven rörande kontrollkostnadens minskning, uti ett till överkontrollörerna utsänt cirkulär den 21 april 1908, att dagarvodesersättningen till kontrollörerna lämpligen borde utgå med 2 kronor 50 öre för tillsyn å ett skattepliktigt bryggeri, med 3 kronor 50 öre (2:50 + 1:—) för tillsyn å 2

skattepliktiga bryggerier samt med 3 kronor (2:50 + 0:50) för tillsyn å ett skattepliktigt och ett skattefritt bryggeri. Särskilda föreskrifter lämnades i detta sammanhang jämväl rörande kontrollörernas tjänstgöringstider. Att bemärka är även den omständigheten, att någon särskild ersättning för tjänsteresor inom distriktet icke förekommer.

Vidkommande de skattefria bryggerierna utövades tillsynen vid desamma såväl enligt 1903 som 1907 års förordning utav särskilda av den centrala myndigheten förordnade tillsyningsmän, för vilka arvodet, enligt 35 § i sistberörda förordning, bestämdes till högst 20 kronor i månaden. Därest sådant av särskilda förhållanden påkallades, kunde dock arvodet för visst fall med Kungl. Maj:ts medgivande höjas utöver detta belopp. Så har skett allenast i ett enda och övergående fall. Jämväl beträffande tillsyningsmäns arvoden gjorde sig emellertid om än av särskilda skäl, varom nedan närmare förmäles, gällande samma tendens att nedbringa kostnaderna för kontrollen och blevo arvoden å tillsyningsmännen i allmänhet från och med 1905—1906 av kontrollmyndigheten fastställda till 15 kronor i månaden.»

Efter nu återgivna redogörelse ingår kontrollstyrelsen på frågan om en höjning av arvoden till kontrollörer och tillsyningsmän samt inför härutinnan ävensom beträffande kontrolltjänstemännens åligganden följande: Höjning av
kontroll-
tjänstemän-
nens arvo-
den.

»Att de vanligen utgående låga arvoden under nu rådande tryckande dyrtid med därav följande svårighet för kontrolltjänstemännen att därmed bestrida vad till livets nödtorft kräves måste undergå en revision star ju klart. För att inom de gränser författningen medger råda bot mot dessa svårigheter har kontrollstyrelsen nyligen funnit sig nödsakad att höja samtliga arvoden till de uti förordningen fastställda maximibelopp och detta såväl beträffande de skattepliktiga som de skattefria bryggerierna.

Frånsett den tillfälliga dyrtiden hava emellertid de under senare åren konstant stegrade levnadskostnaderna jämte en viss svårighet att på ogynnsamt belägna tjänstgöringsställen för kontrolltjänstemannabefattningarna förvärva tillräckligt kvalificerade och intresserade personer gjort det tydligt för kontrollstyrelsen att en höjning av arvodenas maximum är lika nödvändig som väl motiverad. Gränsen uppåt bör emellertid sättas så hög, att det göres kontrollstyrelsen möjligt att utan medgivande av högsta arvode, vilket endast bör förekomma i särskilda undantagsfall, tillerkänna kontrolltjänstemännen skäligt arvode. Med hänsyn härtill hemställer kontrollstyrelsen, att det dagarvode, som kontrollör av staten erhåller, bör utgå med högst 5 kronor för tillsyn i ett skattepliktigt bryggeri samt med högst 1 krona 50 öre för varje ytterligare bryggeri, varöver han övar tillsyn, och har kontrollstyrelsen tänkt, att dagarvode för vanligt fall borde utgå med respektive 4 kronor och 1 krona. Vidkommande arvodet åt tillsyningsmännen vid de skattefria bryggerierna har kontrollstyrelsen funnit, att detta bör höjas att utgå med högst 1 krona per dag. Här torde den för normala fall lämpliga ersättningen kunna stanna vid 75 öre.

Angående kontrolltjänstemännens åligganden får styrelsen i korthet meddela följande:

Den för tillsynen å skattepliktigt bryggeri anställde kontrollören har till uppgift att i enlighet med de detaljerade föreskrifter, som finnas intagna i ordningsstadgan och de av kontrollstyrelsen utfärdade särskilda kontrollföreskrifterna, avläsa den självregistrerande vågens räkneverk, granska tillverkarens bryggjournal, tillse, att de för malkrossen och vågen anbragta låsen och förseglingarna äro i ordning, samt med uppmärksamhet följa tillverkningen, så att han må kunna bedöma, om olaglig tillverkning äger rum. Dagliga besök i bryggeriet hava ej ansetts erforderliga, utan ligger större vikt på besökens riktiga andnande.

Omförmälda detaljerade föreskrifter kunna sammanfattas sålunda:

Kontrollör skall besöka det under hans tillsyn stående bryggeri minst tre dagar i varje vecka, varvid granskning av såväl krossnings- som brygg- och sockerjournalerna skall äga rum. Uträkning av extraktutbytet för pågående brygd skall av kontrollören verkställas minst en gång i varje vecka. Tillika skall kontrollören en gång i veckan avprova stamvörtstyrkan hos en brygd. Senast å andra helgfria dag-n i varje månad skall kontrollören ur bryggjournalen göra utdrag, som sändes till Kungl. Maj:ts befallningshavande, kontrollstyrelsen och överkontrollören. Yppas misstanke, att den självregistrerande vågens utslag icke är riktigt, skall kontrollören söka att genom provvägning utröna, huruvida missvisning äger rum. Över sin tjänstgöring vid bryggeriet skall kontrollören föra dagbok.

Den huvudsakliga uppgift, som tillsyningsmännen hava att utföra vid kontrollen över de skattefria bryggerierna, är att tillse, att tillverkarna icke överskrida förbudet att tillsätta jäst till vört av högre extrakthalt än sex procent. För sådant ändamål skola de minst två gånger i veckan besöka de bryggerier, där de äro anställda, och med areometer undersöka extrakthalten hos vörten. Dessutom skola tillsyningsmännen hava att uttaga prov å färdiga maltdrycker och föranstalta om undersökning av deras alkoholhalt, varigenom kontroll kan vinnas därå, att svagdrickstillverkarna icke efter jästens tillsättning bereda vörten högre extrakthalt än sex procent eller uti sina bryggerier införa eller förvara andra maltdrycker än svagdricka eller använda dessa till att blanda upp sin tillverkning för att göra den starkare. Tillika skall tillsyningsmannen vid sina besök i bryggeriet granska den av tillverkaren förda bryggjournalen, över sin tjänstgöring i bryggeriet föra dagbok samt uträkna extraktutbytet för varje brygd och anteckna resultatet i bryggjournal och dagbok.»

Ändring av grunderna för kontrollkostnadernas betäckande.

Härefter upptager kontrollstyrelsen spørsmålet om ändring av grunderna för kontrollkostnadernas betäckande samt yttrar i detta avseende:

»En höjning av arvoden till kontrollörerna och tillsyningsmännen vid maltdryckstillverkningen måste emellertid föranleda en ändring av grunderna för kontrollkostnadernas betäckande. Uti Kungl. Maj:ts proposition nr 52 år 1903 uttalades å sid. 69 följande: »Då staten för varje skattepliktigt bryggeri får vidkännas kostnad i och för utövande av nödig kontroll, följer härav, att staten måste fordra, att den skatt, som av bryggeriet erlägges, först och främst tillfullo betäcker kontrollkostnaden och därjämte lämnar ett ej alltför obetydligt överskott.» 1903 års förordning stadgade därför i 5 §, att skatt skulle erläggas för minst 70 kilogram malt i medeltal för varje helgfritt dygn av den tid, under

vilken maltkrossning på grund av tillståndsbevis må äga rum. En enligt beslut vid 1907 års riksdag vidtagen förhöjning av den lägsta maltskattesatsen föranledde en förändring i detta minsta medeltal till 150 kilogram. Ändamålet med denna samtida höjning av minimum och lägsta skattesatsen var tvåfaldigt, dels ville man därigenom försvåra uppkomsten av nya småbryggerier, och dels ville man tillföräkra statsverket en viss inkomst utöver kontrollkostnaden för varje skattepliktigt bryggeri. Ut i propositionen nr 80 till 1907 års riksdag uttalades därom, bland annat, följande (å sid 24): »Enligt dessa bestämmelser skulle vid varje bryggeri erläggas skatt med minst 6 kronor om dagen, vilket belopp lämnar staten en behållning av 2 kronor 50 öre för varje helgfri dag utöver det vanliga kontrollörsarvodet. Denna beskattning synes även vara tillräckligt avsevärd för att hindra uppkomsten av nya småbryggerier. Skulle detta visa sig icke vara förhållandet, torde framdeles en ny förhöjning kunna vidtagas.» Den år 1909 genomförda ändringen av skatteskalen gjorde nödvändigt att omredigera bestämmelsen i 5 § sålunda, att däri angavs det minsta penningbelopp (samma sex kronor), som skall i medeltal erläggas (propositionen nr 18 år 1909 sid. 23).

Under förutsättning sålunda att kontrollörsarvodet nu förhöjes, måste den i förordningens 5 § stadgade minimiskatten jämväl undergå en sådan höjning, att det för staten beräknade överskottet utöver det vanliga kontrollörsarvodet lämnas fullt ograverat.

Därest nu kontrollörsarvodet bestämmes att utgå med högst 5 kronor för tillsyn å ett skattepliktigt bryggeri och med högst 1 krona 50 öre för varje ytterligare bryggeri, varöver tillsyn övas, därvid kontrollstyrelsen beräknat, att dagarvodet för normala fall utgår med resp. 4 kronor och 1 krona, måste minimiskatten enligt § 5 höjas till 8 kronor för att dels täcka kontrollkostnaderna och dels proportionsvis lämna ungefär lika stort överskott som förut.

Beträffande kostnaden för kontrollen över de skattefria bryggerierna hade 1902 års maltskattekommitté i sitt förslag utgått från, att tillverkarna skulle bidra med omkring hälften däraf, och blev i sådant syfte i 1903 års förordning viss avgift för dem föreskriven ($\frac{1}{2}$ öre per kilogram). Ifrågavarande avgift, som var beräknad på en kontrollkostnad för varje bryggeri av 20 kronor i månaden, visade sig dock genast för låg, och väcktes redan i början av år 1904 av den centrala kontrollmyndigheten ett förslag att pålägga tillverkarna ett månadsbelopp av 10 kronor eller 40 öre för varje helgfritt dygn.

Två års erfarenhet rörande tillsynens omfattning föranledde därefter kontrollmyndigheten att från och med tillverkningsåret 1905—1906 endast undantagsvis medgiva utbetalning av det högsta arvodet. Arvodena åt tillsyningsmännen utgingo i allmänhet med 15 kronor i månaden.

Under förutsättning att tillverkaren alljämt skulle bidra med hälften av kostnaden föreslogs i propositionen till 1907 års riksdag (nr 80, sid. 35) att bestämma hans bidrag till 30 öre för varje helgfritt dygn under den tid, tillståndsbeviset gällde; tillverkaren komme då att, under antagande av 25 helgfria dygn i månaden, erlägga 7 kronor 50 öre i månaden. Detta bidrag blev av riksdagen fastställt.

Därest nu arvodet åt tillsyningsman vid skattefritt bryggeri höjs till högst 1 krona per dag, vartill tillverkaren torde alljämt böra bidra med ungefär hälften, erfordras jämväl i proportion till ovannämnda höjning av arvodet att till-

syningsmannen en förhöjning av det enligt 32 § 1 mom. i förordningen utgående bidraget till 50 öre för varje helgfritt dygn.»

*Kostnads-
ökningen för
staten i hän-
delse av ar-
vodeshöjnin-
garnas ge-
nomförande.*

Slutligen giver kontrollstyrelsen en framställning rörande de ökade kostnaderna för staten i händelse av de ifrågasatta arvodeshöjningarnas genomförande och anför härom:

»Vid de skattepliktiga bryggerierna har under de tio åren 1908—1917 arvodena för kontrollörerna uppgått till i medeltal 146,850 kronor per år. Kontrollörerna hava under nämnda tid i allmänhet, såsom härovan meddelats, innehaft ett arvode av kronor 2: 50 för ett skattepliktigt bryggeri och kronor 3: 50 för två skattepliktiga bryggerier. Med nu förslagen höjning av maximigränsen har kontrollstyrelsen tänkt sig ett dagarvode i vanliga fall av kronor 4: — och 5: — för resp. ett och två skattepliktiga bryggerier. Arvodena för kontrollörerna under angivna tio år skulle med sistnämnda dagarvoden i medeltal uppgått till cirka 230,000 kronor. Merkostnaden för staten med nu föreslagna maximigränser för kontrollörernas arvoden kommer alltså att utgöra i runt tal 85,000 kronor.

Tillsyningsmännen vid de skattefria bryggerierna hava under samma tio år i medeltal uppburit 107,810 kronor per år. Dagaryodet har i allmänhet utgjort 50 öre per dag. Med nu förslagen höjning av maximigränsen har kontrollstyrelsen tänkt sig ett dagarvode i vanliga fall av 75 öre per dag. Arvodena för tillsyningsmännen skulle med sistnämnda dagarvode i medeltal uppgått till cirka 160,000 kronor. Merkostnaden för staten med nu föreslagna maximigränser för tillsyningsmännens arvoden kommer alltså att utgöra i runt tal 50,000 kronor, varav ungefär hälften ersättes av tillverkarna på grund av ovannämnda ökning av tillverkarnes bidrag till kostnaden för kontrollen från 30 öre till 50 öre för varje tillverkningsdygn.

Kostnaden för kontrollen vid tillverkningen av maltdrycker bestrides av sjunde huvudtitelns anslag för »kontroll å tillverkningsavgifter», vilket anslag från och med år 1917 uppförts i riksstaten med ett till 800,000 kronor nedsatt belopp. Budgetredovisningen för år 1917 utvisar en behållning å anslaget av i runt tal 149,000 kronor. Under detta år inträdde (den 1 augusti) en förhöjning av dagarvodet till sockerkontrollör från sex till åtta kronor, men uppgingo kostnaderna för brännerikontrollörerna till ett vida lägre belopp än vanligt, beroende på att brännvinstillverkning under året pågick i ringa omfattning.»

**Statskon-
toret.**

Statskontoret anför i infortrat utlåtande följande:

»Vad först vidkommer kontrollstyrelsens föreliggande förslag till ändrad lydelse av vissa paragrafer i nädiga förordningen den 7 augusti 1907 angående tillverkning och beskattning av maltdrycker har detsamma icke givit anledning till erinran från statskontorets sida.

Vad sedan angår den verkan, ett bifall till berörda förslag skulle få på belastningen av förslagsanslaget till kontroll å tillverkningsavgifter, skulle enligt kontrollstyrelsens beräkning ett bifall till förslaget ifråga komma att medföra en årlig merutgift för sagda anslag av i runt tal 135,000 kronor.

Då emellertid å meranämnda anslag, vilket från och med år 1917 är uppfört i riksstaten med ett belopp av 800,000 kronor, enligt rikshuvudboken för

nämnda år och en å statskontorets riksbokslutsbyrå verkställd approximativ beräkning av anslaget ställning år 1918, uppstått behållning, som för år 1917 uppgått till 149,148 kronor 70 öre och för år 1918 belöpt sig till omkring 126,000 kronor, och då därtill kommer, att en avsevärd ökning av de anslaget tillhörande särskilda uppberdsmedel givetvis kommer att följa av den föreslagna höjningen av de enligt § 32 i ovannämnda förordning utgående kontrollkostnadsbidrag från maltdryckstillverkare, synes, med hänsyn jämväl till anslaget natur av förslagsanslag, någon höjning av detsamma i samband med vidtagande av de nu föreslagna ändringarna uti ifrågasvarande förordning icke vara av behovet pakallad.»

Såsom av den nu lämnade redogörelsen framgår, syftar kontrollstyrelsens framställning i första hand till en höjning av maximibeloppet dels för kontrollörs dagarvode från nuvarande tre kronor för tillsyn å ett skattepliktigt bryggeri och en krona för varje ytterligare bryggeri, varöver han har tillsyn, till respektive fem kronor och en krona 50 öre, dels ock för ersättningen till tillsyningsman vid skattefritt bryggeri från nuvarande tjugo kronor i månaden till en krona för dag för varje sådant bryggeri.

De skäl, kontrollstyrelsen till stöd härför åberopat, synas mig vara av beskaffenhet att väl motivera ett bifall till styrelsens framställning i denna del.

Härav betingas emellertid, på sätt kontrollstyrelsen vidare gjort gällande, jämväl en ändring av grunderna för kontrollkostnadernas betäckande.

I sådant hänseende föreslår kontrollstyrelsen en, som det synes mig, riktigt avvägd förhöjning av det i 5 § föreskrivna minimiskattebeloppet från sex till åtta kronor ävensom av det bidrag till kontrollkostnaderna vid de skattefria bryggerierna, vilket det jämlikt 32 § 1 mom. första punkten åligger tillverkarna att erlægga, från nu stadgade 30 öre till 50 öre för varje helgfritt dygn. Däremot ifrågasätter kontrollstyrelsen icke någon förändring med avseende å storleken av den tilläggsavgift, som jämlikt andra punkten i nämnda moment av 32 § skall utgå under förutsättning att maltavverkningen överstiger visst angivet medeltal. Då emellertid, efter vad jag från kontrollstyrelsen erfarit, under tillverkningsåret 1918—1919 maltavverkningen endast vid 18 av de inalles till ungefär 400 uppgående skattefria bryggerierna belöpt sig till mera än berörda medeltal samt allenast i 2 av nämnda bryggerier i avsevärdare mån överstigit samma medeltal, skulle en höjning av ifrågasvarande tilläggsavgift vara av föga praktisk betydelse och torde förden skull skäl icke föreligga till ändring av grunderna för denna avgifts utgörande.

Departements-
chefen.

De av kontrollstyrelsen i ovannämnda hänseenden föreslagna ändrade bestämmelserna torde sålunda, med en mindre redaktionell ändring, böra föreläggas riksdagen. De synas lämpligen böra vinna tillämpning från och med ingången av nästa tillverkningsår eller den 1 oktober 1920.

I likhet med statskontoret anser jag författningsändringarna i fråga icke påkalla någon höjning av förslagsanslaget till kontroll å tillverkningsavgifter. Även för år 1919 har ett avsevärt överskott uppstått å nämnda anslag. Beloppet härav är jag nu icke i tillfälle exakt angiva. Vid sistlidna november månads utgång uppgick emellertid behållningen till 118,973 kronor 44 öre.

Sedan föredragande departementschefen härefter uppläst förslag till förordning om ändrad lydelse av 5 §, 25 § 2 mom., 32 § 1 mom. samt 35 § i förordningen den 7 augusti 1907 angående tillverkning och beskattning av maldrycker, hemställde departementschefen, att Kungl. Maj:t ville i proposition till riksdagen föreslå riksdagen att antaga berörda förslag.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall; och skulle till riksdagen avlätas proposition av den lydelse bil. litt. vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Gunnar Grip.